

քաբերուեցան ամենեքեան զէպի մեր ազգի Հայրապետը:

Պարոն Լալայեան եղբարք Չամախում ապրել են միասին, այնտեղ ունին շատ հոյակապ տներ, քարվանսարաններ, բաղանիք, և քաղաքից դուրս՝ գաւառներում՝ շատ անշարժ կալուածքներ և երկու նշանաւոր գիւղ իրանց բնակիչներով, որք են Դաբաջալի և Արար Սարուն. ունեն նաեւ ջրաղացներ, վարելահողեր, արօտատեղեր, այգիներ, ամարանոցներ, ձմերանոցներ, նժոյգ ձիաներ, ջոկեր, անդէսներ, ոչխարի հօտեր, և բազմաթիւ ծառաներ: Ամենայն օր հացկերոյթներ, խնջոյքներ, եկւոր և թէ բնիկ հիւրեր անպակաս են եղել և լինում են միշտ պարոն Լալայեանց տանը:

Հիւրասիրուել են դոցա տանը՝ մեծ իշխան թագաւորացներ, որպէս և Միխայէլ Նիկողայեվիչը, — որ իւր շնորհակալութեան միջոցին ասել է. «Ես Ձեր մշտական հիւրն եմ» — պարսից նասրէտտին շահը¹⁾, տէրութեան մեծամեծ պաշտօնեաներ, սինօգականներ, նահանգապետներ, տէրութեան աստիճանաւորներ և այլն:

Մինչեւ ցայսօր եւս նոյն սարք ու կարգը պահպանւում են Չամախում և Բագուում Լալայեանց տան տոհմի մէջ, որի պարագլուխն է այժմ այն տեղ Չամախի՝ աստիճանաւոր, ազնուական Ալէքսանդր Աթանասեան Լալայեանցն: Յիշեալ ազնուական պարոնը 1885 թ. հանգուցեալ Մաւար Կաթուղիկոսի և 1892 թ. ներկայ Մկրտիչ Սրբազնազոյն Կաթուղիկոսի՝ սիրեցեալ Հայրիկի՝ ընտրութեան ժամանակ, թեմի կողմից աշխարհական պատգամաւոր է զնացած Ս. Էջմիածին:

1871 թ. նոյն Ալէքսանդր աղան թագաւոր Կայսեր Ալէքսանդր II ի Կովկաս գալու ժամանակ՝ Չամախույ քաղաքի կողմից պատգամաւոր է զնացել Տփլիս, որի մասին արժանացել է Ստանիսլաւի Յրդ աստիճանի և արձաթեալ մեդալի ի նշան Կայսեր այցելութեան Կովկասու:

1873 թ. պարսից շահը հիւրասիրուել է Չամախում պ.

¹⁾Սոյն 1896 թուի ապրիլի 19ին սպանեցին Նասրէտտին շահին և թագաւորից նորա որդի Մուզաֆէրէտտին շահը: